

nederlandse zuivel organisatie

Beperk mestverwerking om grondloze groei te voorkomen

Inbreng rondetafelgesprek wet Verantwoorde groei melkveehouderij, 6 november 2014

Zuivelsector: grondgebonden, weidegang en binnen milieurandvoorwaarden

De LTO Nederland vakgroep melkveehouderij, de Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO), de Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV) en het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) willen een sector die grondgebonden is en blijft, waar weidegang behouden blijft en die produceert binnen milieurandvoorwaarden. Voor ongewenste melkveebedrijven (zoals bedrijven zonder grond) is geen plaats. De zuivelsector pakt deze onderwerpen zelf en met anderen op:

- Grondgebonden: de zuivelsector brengt voorstellen in bij provincies en gemeenten om aanvullende eisen te stellen aan bedrijven die een vergunning nodig hebben, zodat deze bedrijven gegarandeerd grondgebonden zijn. In verschillende provincies (Groningen, Friesland, Gelderland, Utrecht en Brabant) is dit al vastgelegd. Bij andere provincies wordt dit nog besproken.
- Weidegang: de zuivelsector zet zich samen met 63 partijen van het Convenant Weidegang in voor behoud van weidegang op het niveau van 2012 (81% van de bedrijven). Alle zuivelondernemingen geven een financiële stimulans voor weidegang, indien nodig worden aanvullende maatregelen genomen.
- Milieurandvoorwaarden: de zuivelsector heeft eerder een plan gepresenteerd om te ontwikkelen binnen milieurandvoorwaarden. Op basis van een eigen monitoring ('early warning') worden maatregelen genomen. Ten eerste worden met de veevoersektor aanvullende afspraken gemaakt over het verder verminderen van fosfaat in veevoer. Ten tweede verplichten zuivelondernemingen vanaf 1 januari 2015 de KringloopWijzer (instrument om milieudruk te verminderen) voor alle melkveebedrijven met een mestoverschot. Overige bedrijven worden gestimuleerd om de KringloopWijzer te gebruiken.

Wetsvoorstel geeft ruimte voor grondloze groei

In het wetsvoorstel 'Verantwoorde groei melkveehouderij' is opgenomen dat de uitbreiding van een melkveebedrijf (uitgedrukt in groei van de fosfaatproductie ten opzichte van de referentie van 2013) mogelijk is. Hiertoe staan de melkveehouder drie mogelijkheden ter beschikking: het verwerven van meer grond bij het bedrijf, de toename van fosfaat 100% verwerken en het verminderen van de mestproductie van de veestapel (mineralenefficiency). Daarmee bereikt het wetsvoorstel haar doel om de druk op de nationale mestmarkt te verlichten.

Het wetsvoorstel heeft echter een neveneffect voor het behoud van grondgebondenheid en weidegang in de melkveehouderij. De mogelijkheid van 100% mestverwerking uit het wetsvoorstel leidt er volgens LTO, NZO, NMV en NAJK toe dat individuele melkveebedrijven zich kunnen ontwikkelen in een ongewenste richting. Er kunnen meer intensieve melkveebedrijven ontstaan doordat bedrijven kunnen groeien zonder grond als gevolg van de mogelijkheid van 100% mestverwerking. Dit wordt door de ex ante evaluatie van het LEI bevestigd.

Voorstel aanpassing wet: maximaal 100 kilo fosfaatoverschot per hectare

LTO, NZO, NMV en NAJK pleiten voor een aanpassing van het wetsvoorstel 'Verantwoorde groei melkveehouderij'. Er dienen grenzen gesteld te worden aan de mogelijkheid van 100% mestverwerking. Dit is nodig om de groei van de melkveehouderij de komende jaren verantwoord te laten plaatsvinden, dus met behoud van grondgebondenheid, weidegang en binnen milieurandvoorwaarden. Voorkomen moet worden dat de beperkte ruimte grotendeels gebruikt wordt door intensief groeiende bedrijven.

LTO, NZO, NMV en NAJK stellen voor om in de wet een fosfaatoverschot van maximaal 100 kilogram per hectare op te nemen. Mestverwerking is dan niet onbeperkt mogelijk, maar wordt gemaximeerd. Melkveebedrijven die in 2013 reeds een fosfaatreferentie hebben dat groter is dan 100 kilogram per hectare kunnen nog ontwikkelen. Dit kan echter alleen door het verwerven van grond of door minder fosfaat te produceren met de huidige veestapel. Deze bedrijven krijgen hierdoor een betere balans tussen grond en het aantal koeien. Er is gekozen voor een begrenzing die niet alle melkveebedrijven extra regels oplegt en tegelijk voorkomt dat intensieve bedrijven verder kunnen intensiveren.

Bij bereiken fosfaatplafond: fosfaatrechten in plaats van dierproductierechten

De ontwikkeling van de zuivelsector kan alleen plaatsvinden binnen de milieurandvoorwaarden van de Rijksoverheid. Bij het onverhoopt bereiken van het fosfaatplafond willen LTO, NZO, NMV en NAJK dat de Rijksoverheid ingrijpt via fosfaatproductierechten en niet via dierproductierechten ('dierrechten'). Bij dierproductierechten ligt de focus op een zo hoog mogelijke productie per koe. Dat is een risico voor dierenwelzijn, diergezondheid, levensduur en antibioticagebruik en zorgt voor een minder duurzame melkveehouderij. Om deze redenen kiest de zuivelsector voor fosfaatproductierechten. Efficiënt omgaan met fosfaat (voer en management) wordt bij fosfaatproductierechten beloond en fosfaat(recht) kan gekocht worden in combinatie met grond.